Smagstyper i klassen – statistisk bearbejdning af data

Forfattere: Thomas Brahe
Redaktør: Cathrine Terkelsen
Faglige temaer: Kritisk refleksion, Kønsroller, Diskurser, Social kontekst

Introduktion:
På basis af elevernes besvarelser i spørgeskema skal eleverne nu udarbejde pindediagrammer, kigge efter mønstre i besvarelserne samt vurdere dataenes validitet og reliabilitet.

Aktivitet med dialogoplæg og billeder

1	Eleverne inddeles i par. Hvert par udvælger tre af de spørgsmål, som blev besvaret i klassen i aktivitet 2.
2	Kopiark 1 består af fire sider. På de tre første sider noterer parrene deres udvalgte spørgsmål ned på tekstlinjen "Udsagn". Ét af udsagnene kunne f.eks. være "Jeg foretrækker fastfood" eller "Jeg kan godt lide stærk mad". Den sidste side er i øvrigt et udfyldt eksempel, som også er gengivet i kopiark 2.
3	Individuelt omsætter alle elever – gerne mens de stadig sidder parvis – dataene til pindediagrammer. De kan finde hjælp i det udfyldte eksempel.
4	Efter udformning af pindediagrammerne, skal de nu – igen parvis – drøfte, hvad pindediagrammerne er udtryk for. Er der nogle kønsmæssige mønstre i besvarelserne? Er der noget, vi kan ikke kan se ud fra pindediagrammerne? Note: den videre tolkning af data kommer eleverne til i næste aktivitet.
5	Grupperne præsenterer deres pindediagrammer for resten af klassen.
6	Men hvordan var det nu lige – kunne man være sikker på, at folk havde været helt ærlige, da de afgav deres besvarelser (trådte ind på de enkelte felter)?
7	Snak med eleverne om reliabilitetsbegrebet (*reliable* på engelsk betyder pålidelig). Inden for statistik er reliabilitet en helt afgørende faktor. Mulige faglige spørgsmål: Kan vi være sikre på, at folk her i klassen svarede ærligt på spørgsmålene?

NORDEA FONDEN
Vi støtter gode liv

Hvorfor/hvorfor ikke?

Kunne I forestille jer andre statistiske undersøgelser, hvor det ville være problematisk, hvor vores respondenter svarede noget andet, end de reelt mente? ('respondenter' er udtryk for de personer, som besvarer et spørgeskema). Eksempler: Hvis man ville undersøge, hvor mange timer folk sover om natten (problematisk, hvis folk svarer 9 timer, hvis det faktisk kun er 6 timer). Hvis man ville undersøge, hvordan folk har det med naboen (problematisk, hvis folk svarer meget skidt, hvis det faktisk er godt).

8	Snak med eleverne om vigtigheden i at stille spørgsmål på en måde, så folk rent faktisk med stor sandsynlighed både vil kunne forstå dem og vil kunne besvare dem ærligt.
9	Snak med eleverne om validitetsbesgrebet (*valid* betyder gyldig). Inden for statistik er også validitet en afgørende faktor. Det kan godt være, at vores respondenter har svaret pålideligt, men hvis vi gerne vil sige noget om, hvor meget stærk mad befolkningen spiser, nytter det ikke noget, at kun to respondenter har svaret på vores spørgsmål. Så kan vi i hvert fald ikke konkludere særligt meget. Validitet handler om, hvornår vi kan sige, at vores data er gyldige, og hvornår vi kan sige hvad på baggrund af de data, vi rent faktisk har fået ind. Dette findes der dyberegående matematik på og udregningsmodeller af. Dette er ikke afgørende her, men det kan være fint at vide, at det er et komplekst område.

Forberedelser

Kopiér det udfyldte kopiark fra aktivitet 2 i eksemplarer til alle elever. De skal bruge det til at arbejde med data.

Udprint desuden kopiark 1 – ét til hver elev.

Læringsmål

På basis af elevernes besvarelser i spørgeskema skal eleverne nu udarbejde pindediagrammer, kigge efter mønstre i besvarelserne samt vurdere dataens validitet og reliabilitet.

Fra Fælles Mål for Samfundsfag sigtes mod i hvert fald følgende videns- og færdighedsområder:

Kompetenceområde Sociale og kulturelle forhold:

- Eleven kan diskutere kulturs betydning for individer og grupper
- Eleven kan analysere sociale forskelle med begreber om social differentiering
- Eleven har viden om socialisering og identitetsdannelse

Kompetenceområde Samfundsfaglige metoder:

- Eleven har viden om samfundsfaglige undersøgelsesmetoder
- Eleven kan tolke enkel statistik

Kopiark

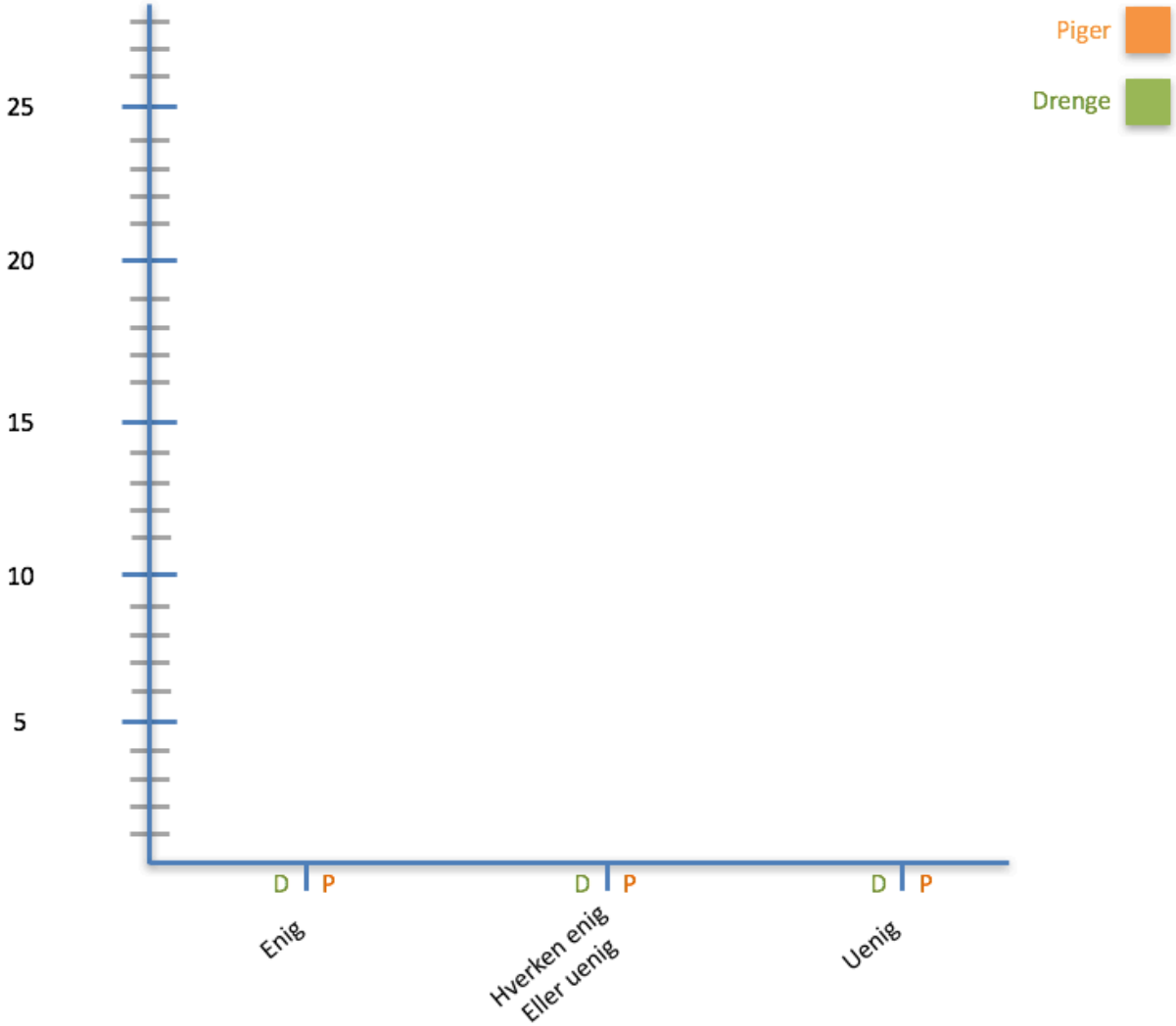
Kopiark:
Aktivitet 3. Kopiark 1_madstammer og smagsdoxa - statistik.pdf
Aktivitet 3. Kopiark 2_madstammer og smagsdoxa - statistik (udfyldt).pdf

Kopiark 1 – Madstammer og smagsdoxaer - statistik

– Udvælg tre af de udsagn, som blev besvaret i aktivitet 2. Tag dataen og indsæt den som pindediagram i nedenstående tre koordinatsystemer.

Udvalgt madstamme/smagspræference 1:

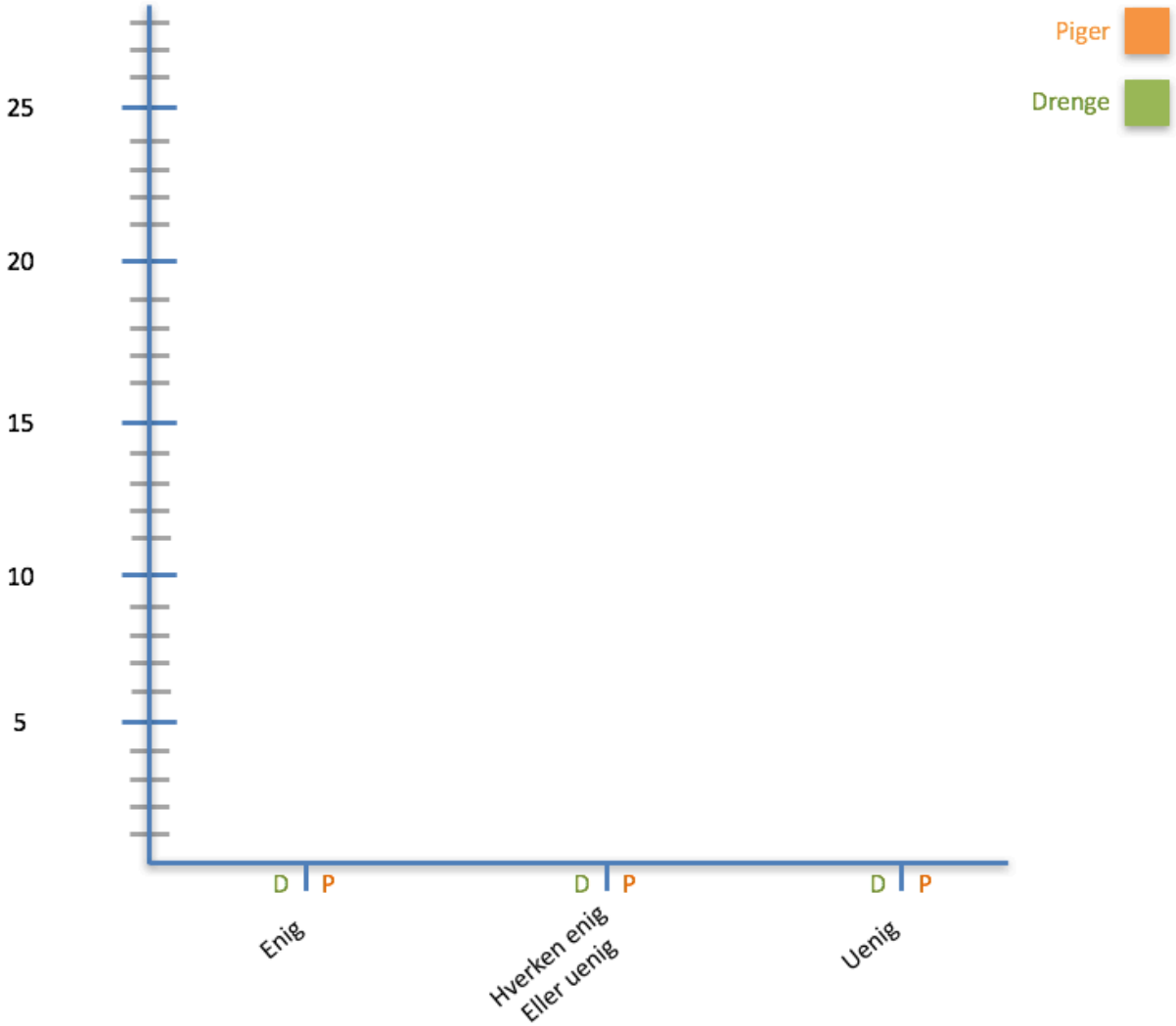
Udsagn: _____

NORDEA FONDEN
Vi støtter gode liv

Udvalgt madstamme/smagspræference 2:

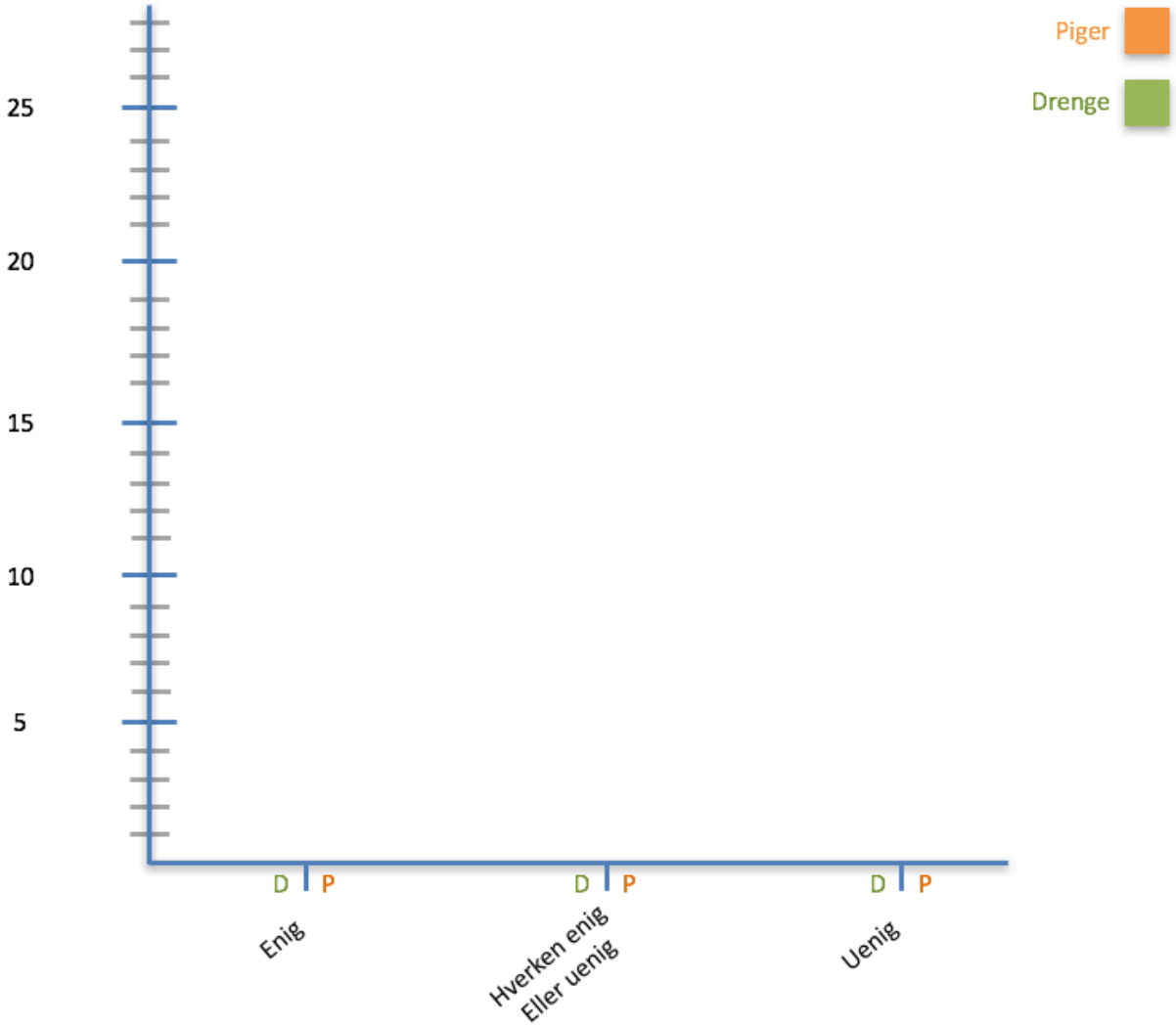
Udsagn: _____

NORDEA FONDEN
Vi støtter gode liv

Udvalgt madstamme/smagspræference 3:

Udsagn: _____

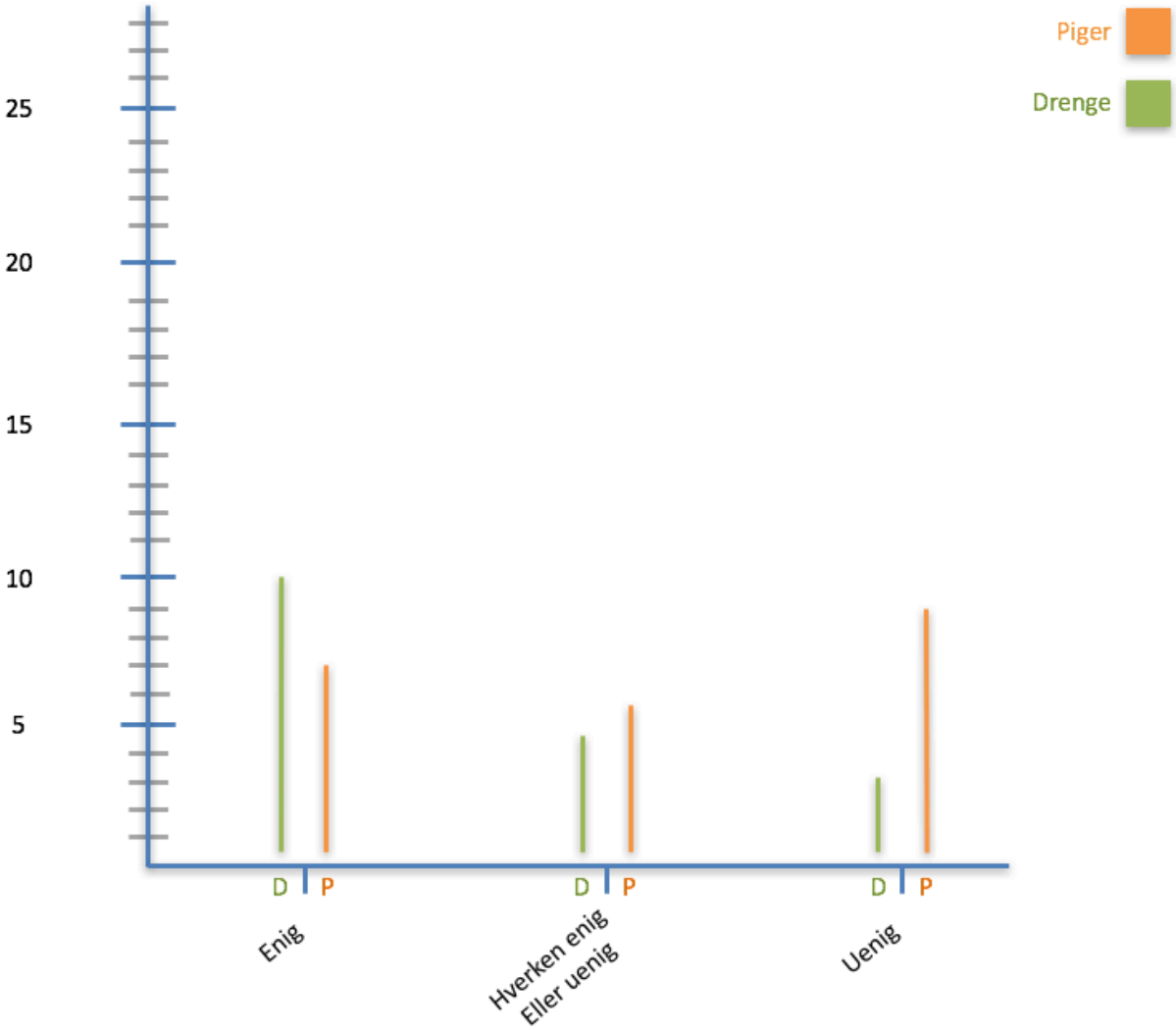

NORDEA FONDEN
Vi støtter gode liv

UDFYLDT EKSEMPEL:

Udvalgt madstamme/smagspræference

Udsagn: *Jeg foretrækker at spise økologiske fødevarer*

NORDEA FONDEN
Vi støtter gode liv

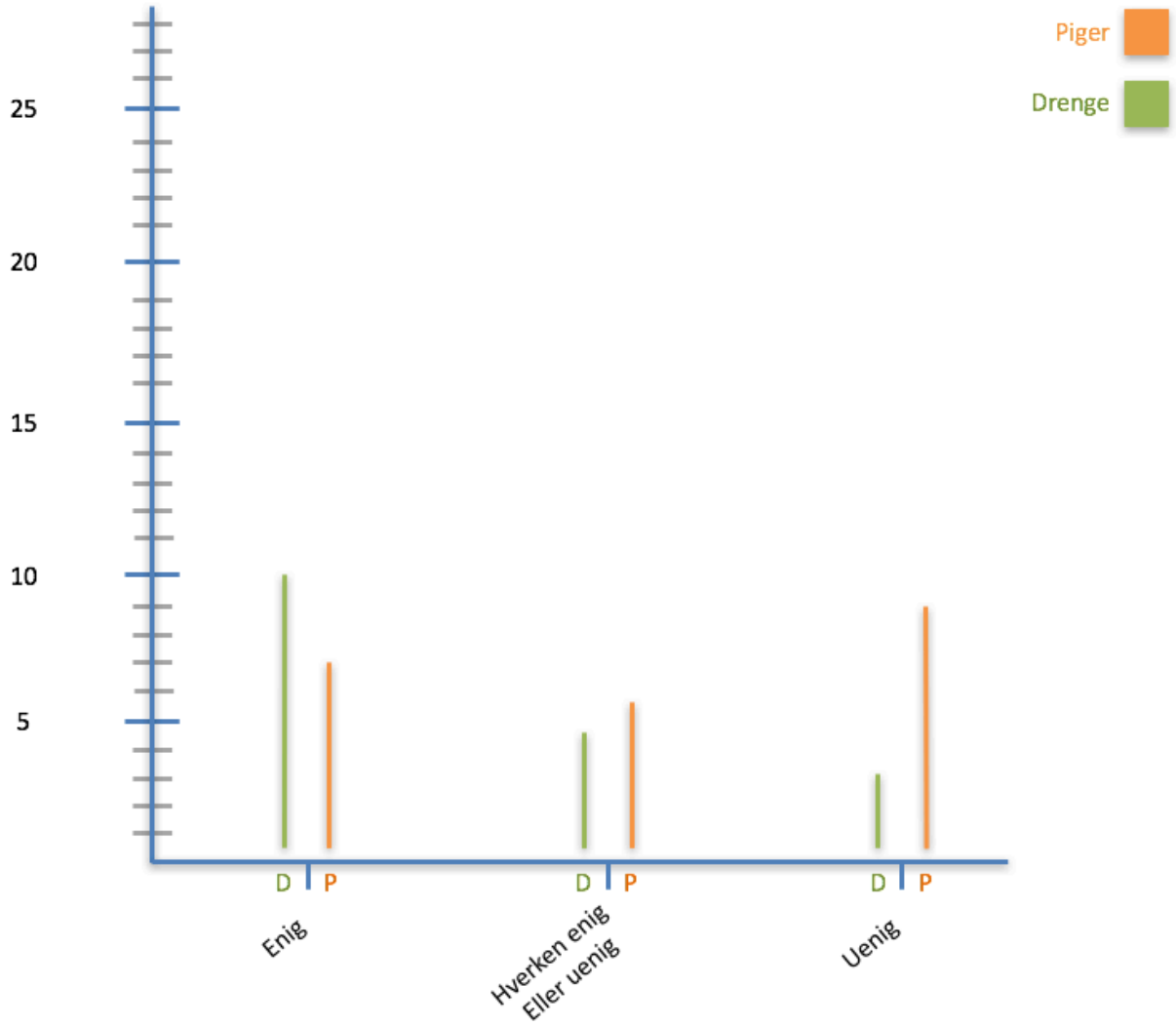
Kopiark 2 – Madstammer og smagsdoxaer - statistik

– Udvælg tre af de udsagn, som blev besvaret i aktivitet 2. Tag dataen og indsæt den som pindediagram i nedenstående tre koordinatsystemer.

UDFYLDT EKSEMPEL:

Udvalgt madstamme/smagspræference

Udsagn: *Jeg foretrækker at spise økologiske fødevarer*

NORDEA FONDEN
Vi støtter gode liv